

Reykjavik Skip/Skib Nr. I

Henk Burgman

Enige maanden terug werd ik door een goede Belgische filatelistische kennis gevraagd of ik een IJslands stempel kon plaatsen.

Het ging om het "REYKJAVÍK SKIP Nr. I" stempel. Van dit stempel is slechts één type bekend en wel in het type B3c zoals vermeld in het IJslandse stempel handboek van ÞÓR ÞORSTEINS (2003). Ik ken dit stempel redelijk goed en weet ook wel wat van de achtergrond van dit stempel. Dus ik beantwoorde zijn vraag positief.

Afb. 1

Op de scan die ik binnen kreeg zag ik een afslag van het stempel dat was geplaatst op twee ongetande zegels van Nederlands Indië en wel op de 17 ½ en 80 cent van het type Konijnburg uit 1941 (NVPH NI 276 en 284). (Afb. 1)

Deze ongetande, onafgewerkte, zegels werden na de Japanse inval uit de drukkerij, G. Kolff & Co. in Batavia, gestolen en zijn later in de handel terecht gekomen en zijn dus nooit postaal gebruikt.

De zegels bleken op E-bay aangeboden te zijn maar teruggetrokken door de inzender toen hij te horen kreeg dat de zegels vals zouden zijn. Via mijn Belgische vriend ben ik achter de aanbieder gekomen en heb hem gemaild. Ik heb hem uitgelegd hoe de vork in de steel zat en hij was bereid om de twee bewuste zegels voor een mooi prijsje aan mij over te doen om in mijn falsificaten verzameling op te nemen.

Het is natuurlijk vreemd dat onafgewerkte zegels van een emissie die in 1941 verscheen ineens opduiken met een IJslands stempel en dan nog wel met een scheepsstempel. En dan ook nog eens twee zegels die op een en het zelfde moment tevoorschijn komen. Hoewel het misschien juist de bedoeling was om door het gebruik van dit stempel een interessant stukje posthistorie te creëren. De eerste blik op de zegels bevestigden mijn vermoedens. Qua belettering en vorm kwam het wel overeen met het oorspronkelijke zegel maar de dikte van de beïnkte lijnen was veel en veel te dik. Bij nadere bestudering en meting van de letters, cijfers en de verschillende segmenten in het stempel, kwam ik al snel tot de conclusie dat dit een afdruk van een zelfgefabriceerde rubberen stempel moet zijn.

Het stempel Reykjavik is duidelijk van 1935 met als datum 21 X 35. Dit is dus zes jaar vroeger dan de uitgifte datum van de zegels maar wel binnen de gebruiksperiode van het stempel (9-5-1926 // 1-11-1938).

E.s.Esja

Rangstafað við afgr.
sem SKIB. Óþekkt notkun/
Wrong spelling. Unknown use.

E.s. Esja

9.5.1926-1.11.1938

1926-1938

(RSKIP-1)

10

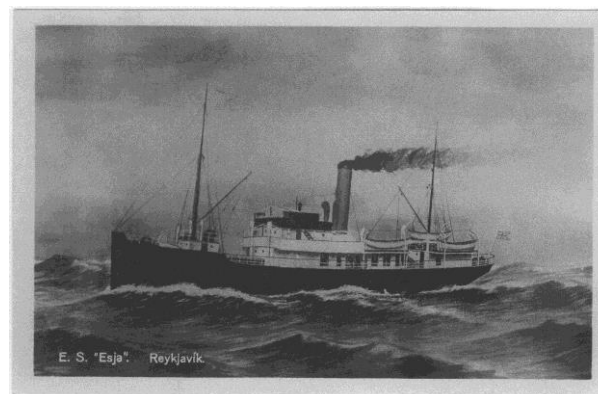
Afb. 2

Laten we eens nader kijken naar de achtergrond van het SKIP Nr. 1 stempel van Reykjavik. Het grappige is, dat er oorspronkelijk een stempel "Reykjavik SKIB Nr.1" werd gemaakt maar bij aflevering in Reykjavík bleek de tekst onjuist. SKIB is de Deense spelling en Skip is de IJslandse spelling. In die tijd werden de stempels voor IJsland in Denemarken gemaakt dus vandaar de vergissing. Dit was in Denemarken niet opgevallen en pas bij ontvangst in Reykjavík werd dit ontdekt.

Het moet dus "Reykjavik SKIP Nr.1" zijn. Het is niet bekend of er een nieuw stempel werd aangemaakt of dat het stempel aangepast werd door bij de B een gedeelte te kappen waardoor er een P ontstond. Het stempel met spelfout werd nooit gebruikt. Er zijn geen afdrucken van het SKIB stempel bekend behalve die in het handboek. Helaas kan ik het þór niet meer vragen en navraag in IJsland leverde tot op heden niets op.

Afb. 3

Afb. 4

Het correcte stempel werd gebruikt op het schip "Esja" op binnenlandse scheepspost. Het was de opvolger van het nummerstempel 215 dat van 1925 op het Stoomschip de "S/S Esja" in gebruik was. (Afb. 3)

De Esja maakte een regelmatige rondvaart rond IJsland en nam goederen, post en personen mee. (Afb. 4).

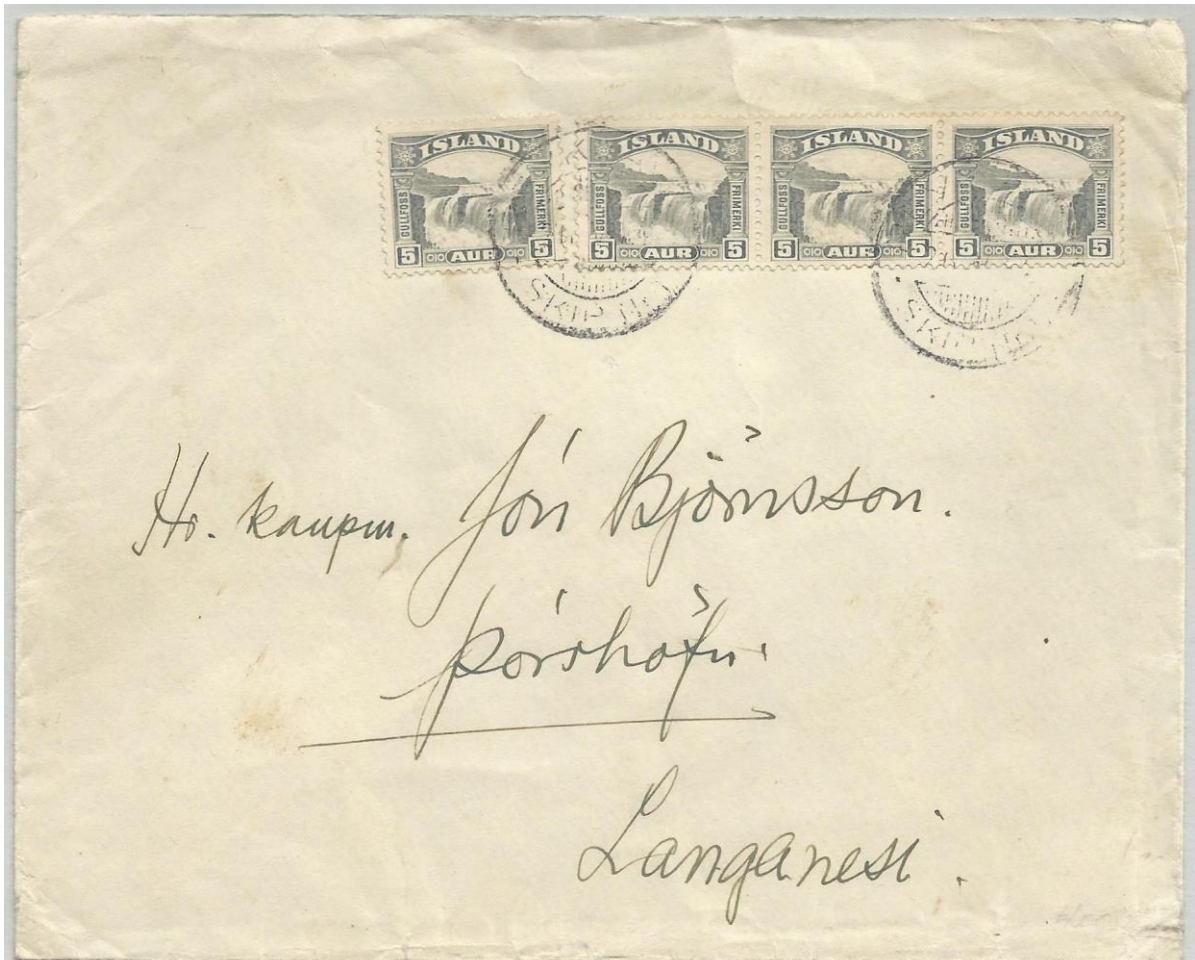
Afb. 5

Afb. 6

Kijken we nog even naar de afmetingen van het hier gebruikte stempel: De binnenzijde van de buitenring is gelijk aan het originele stempel. De afmeting v.d. buitenzijde is een fractie groter. De hoogte van de (datum) balk is bijna een halve mm hoger op het nep stempel. De lengte van de horizontale brug lijnen zijn op het rubberen stempel 1 mm langer dan op het echte stempel.

De A in Reykjavik is op het ene NI zegel net even anders dan op het andere zegel. De Y heeft aan de neerwaartse streep een voet bij het originele stempel. Bij die op de NI zegels is het meer een bolletje. De opgaande schuine streep in de K zakt op het eind omlaag i.p. v. dat die recht loopt. Dus in mijn optiek daadwerkelijk een rubberstempel. Tot slot nog twee afdrukken van het echte scheepsstempel op een echt gelopen brief (Afb. 7a en Afb. 7b) en op een, naar mijn mening, filatelistische brief (Afb. 8).

Afb. 7a

Afb. 7b

Afb. 8